

# DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen-Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4—11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (régiesen Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

## A FALU

és a város közötti gazdasági, kulturális és szociális különbségek eltüntetése sarkalatos pontja népi demokráciánk falusi politikájának. Ez a politika célul tűzte ki, hogy felszámolja a magyar vidék évszázados elmaradottságát, közelebb hozza a falut a városhoz.

Ezt a törekvést jelentős mértékben valósította meg a hároméves terv. Az Országos Tervhivatal jelentése összefoglaló képet nyújt arról a hatalmas fejlődésről, melyen a magyar falu és népe az elmúlt három év alatt keresztülment s amely fejlődés máris szűkítette azt a tágong szakadékot, mely falu és város között a múltban fennállott.

A hároméves terv célkitűzéseit megvalósítottuk a mezőgazdaságban. Erdemes megjegyezni, hogy míg a horthysta Magyarországon az állami beruházásoknak csupán minden tizenhatodik forintját fordították a mezőgazdaságra, addig a népi demokrácia a beruházások minden 3. forintját juttatja a mezőgazdaság fejlődésének meggyorsítására.

A magyar ipar óriási segítséget nyújtott a falu dolgozóinak s elsősorban a munkásosztály támogatásának köszönhető mezőgazdaságunk korszerűsítése. De a közvetlen mezőgazdasági jellegű beruházásokon felül ország-szerte igen sok beruházás, új intézmények, építkezések is szorgalmat fordítottak a hároméves tervben a falu felemelkedéséért.

Eltűnt a falu életéből a munkanélküliség kísérete, az utak és hidak újjáépítésével, megjavításával könnyebb lett a közeledek város és falu között. Százhuszszernél több lakás épült a falu dolgozóinak számára, 445 községben gyulladt ki a villany, 1324 általános iskola épült fel. A kulturális és szociális juttatások mind-mind hozzájárultak a falu életszínvonalának emelkedéséhez.

A falu dolgozóit saját jobb életükön látják a népi demokrácia gondoskodását. Mint népünk nagy vezére, Rákosi Mátyás mondta a hároméves terv megindulásakor: "...tervünknek döntő része a dolgozók életszínvonalának gyors emelkedése. Minden egyebet ebből a szempontból kell nézni.

A hároméves terv ideje alatt és most is, amikor hatalmas lendülettel folyik az öt éves terv végrehajtása a falu népe mindig maga mellett érezte és érzí a vele szövetséges munkásosztály támogatását. A falu felemelkedésének legbiztosabb alapja az egyre erősödő munkáspárt-szövetség.

A falu népe, mely ezekben a hónapokban egyre nagyobb lendülettel építi a szocializmust, jobb és több munkával hálálja meg népi demokráciánk gondoskodását és teljes erővel veszi ki részét az öt éves terv végrehajtásából, mely a falu számára is a még jobb és szebb élet biztosítását jelenti.

## A Kínai Népköztársaság is követeli a háborús bűnös japán császár bíróság elé állítását Bulgária is elismerte a Vietnami Demokratikus Köztársaságot

Peking: Li-Ke-Nung, a Kínai Népköztársaság központi népi kormányának helyettes külügyminisztere a következő jegezkéket intézte Szinajev kínai szovjet ügyvivőhöz:

Van szerencsém elismerni annak a jegyzéknek kézhezvételét, amelyet a Szovjetunió február 1-én intézett a Kínai Népköztársasághoz. A Kínai Népköztársaság központi népi kormányának nevében kijelentem, teljes mértékben egyetértek a Szovjetunió kormányának azzal a javaslatával, hogy a legközelebbi jövőben szervezzenek különleges nemzetközi katonai bíróságot és az emberiség ellen elkövetett legsúlyosabb bűncselekményekkel — a bakteriológiai hadviseléssel — terhelt háborús bűnösökként adják át a nemzetközi bíróságnak Hirohito japán császárt, Isij Siro és Kitano Maszadsze orvosaltábornagyokat, Vakamacu Judziro állatorvos-vezérőrnagyot és Kasahara Juko tábornokot, a Kvantung-hadsereg volt vezérkari főnökét.

A Kínai Népköztársaság központi népi kormányának meggyőződése, hogy ebben a különleges nemzetközi katonai bíróságban Kínát csupán a Kínai Népköztársaság központi népi kormányának megbízottja képviselheti. Semmi esetre sem lehet jelen megbízott Csang-Kai-Sek reakciós tömbje részéről, amely régóta elvesztette minden illetékességét Kína képviseletére.

A Kínai Népköztársaság központi népi kormányának meggyőződése, hogy a háborúszki katonai kerület hadbíróágának 1949 december 25-től 20-ig lefolytatott tárgyalása teljes mértékben beigazolta, hogy a Szovjetunió megérdemelt büntetéssel sújtotta ezeket a japán háborús bűnösöket, akik az emberiséget veszélyeztették.

A szovjet kormány magatartását helyessé fogadja és támogatja a világ valamennyi békeszerető országa és népe. Ezt a javaslatot csupán azok az imperialista kormányok utasíthatják vissza, amelyek új háborút készítenek el és továbbra is fedezik Hirohito japán császárt, a legfőbb háborús bűnöst, akit az emberiség ellen elkövetett legsúlyosabb bűncselekmények terhelnék.

**A BOLGÁR NÉP MEGINGATHATATLANUL HALAD A SZOCIALIZMUS FELÉ**

Szofia: Szerdán nyílt meg Szófiában a bolgár népköztársaság nemzetgyűlésének ülészaka. Napirenden az ország 1950. évi költségvetése szerepelt.

Lazarov pénzügyminiszter beszédében hangoztatta, hogy az új költségvetés teljes mértékben a bolgár népgazdaság érdekeit szolgálja. Ez az új költségvetés békeszerető állam költségvetése, amelynek mindössze 7 százalékát fordítjuk nemzetvédelemre,

**A Pravda az USA ázsiai politikájának kudarcairól**

Moszkva: Viktorov, a Pravda csütörtöki számának nemzetközi szemléjében „Acheson kettős kudarcra” címmel írja Acheson amerikai külügyminiszter — aki nem rég a washingtoni sajtó-klubban nagy beszédet mondott az Egyesült Államok ázsiai politikájáról — egyik kudarcot a másik után szenvedti.

Visinszkij külügyminiszter január 21-iki beszédében teljes mértékben leleplezte azokat a fanasztikus kitálalásokat, amelyeket Acheson a Szovjetunióknak Kínával kapcsolatos politikájáról hangoztatott. A Kínai Népköztársaság központi kormányának sajtóosztálya is méltó választ adott Achesonnak. Hasonló megérdemelt visszautasításban részesítette az amerikai külügyminisztert a Mongol Népköztársaság külügyminisztériuma is. Miután Acheson súlyos kudarcot szenvedett, az amerikai külügyminisztérium nagysietve „Magyarózó dokumentumot” készített, hogy megmentsse a helyzetet és „alátámassza” az amerikai külügyminiszternek a sajtóklubban tett kijelentéseit.

A külügyminisztérium által közölt üggyeztetett dokumentum egyáltalában nem támasztja alá, hanem ellenkezőleg, leleplezi a külügyminiszter állításait. Ez a körülmény ugyanis nem más, mint szánalmas kísérlet a visszavonulás fedezésére. Ezt még hamisításokban igen jártas amerikai reakciós sajtó is kénytelen elismerni.

A New York Herald Tribune az egyik legbefolyososabb amerikai lap kiemeli, hogy a külügyminisztérium „dokumentuma” már nem ismételi meg Achesonnak azokat a vádjait, hogy a Szovjetunió „magához csatolja Kína egyes területeit”. A lap arra is rámutat, hogy a dokumentum számos kibúvót tartalmaz, amelyek arra mutatnak, hogy az amerikai külügyminisztérium maga sincs „teljesen meggyőződve” az általa idézett adatok megbízhatósága felől.

Acheson a sajtóklubban mondott beszéde során azért folyamodott aljas támadásokhoz a Szovjetunió ellen, hogy palástolja kínai politikájának teljes kudarcát. Ez nem sikerült neki. A külügyminisztérium „magyarózó dokumentum”-ának közzététele

míg a többit kulturális és gazdasági építómunkára. Népünk eltökélt szándéka — hangoztatta a képviselők nagy lelkesedése közben —, hogy megingathatatlanul halad előre a szocializmus építése felé, tanítónk és az egész haladó emberiség ve-

**Johnson miniszter beszámolója felfedte az amerikai imperializmus támadó terveit**

New York: Johnson, az USA nemzetvédelmi minisztere beszámolt az amerikai hadigépezet állapotaáról. A beszámolóak nyilván az volt a célja, hogy lokozza az Egyesült Államokon végigsöprő háborús idegláz hullámaikat. A beszámoló bizonyítja, hogy az Egyesült Államok messzemenő támadó terveket dolgoz ki, kihasználja a nyugateurópai országok függő helyzetét és csatlósait is bevonja terveibe. Az idézett adatok bizonyítják, hogy az Egyesült Államok katonai készülődéseinek célja „védelem” valami állítólagos „támadási veszély” ellen. Az egész világ tudja, hogy az Egyesült Államok nem fenyegeti semmiemű ilyen veszéllyel.

Hadigépezetünk — mondja a beszámoló — szorosan együttműködött a külügyminisztériummal és a Marshall-terv vezetőségével az idegen államokak nyújtott katonai segélyprogram kidolgozásában. Az idegen államoknak nyújtott katonai segély elválaszthatatlan része nemzetünk politikájának, Johnson ezzel beismeri, hogy az amerikai külpolitika teljesen kezébe vette az északatlanti katonai tömb támadó szellemű stratégiai terveinek előkészítését. Az egyes legyvernemek konkrét feladataival foglalkozva, a beszámoló felfedi az amerikai katonai tervneg agresszív jellegét.

Különleges helyet szentel a beszámoló az északatlanti szerződésnek, amely az Egyesült Államok katonai szövetségesei mozgósításának fő eszköze. Az Egyesült Államok gépezete arra használja fel a külföldi „segély”-programot, hogy behatoljon a „segélyben” részesülő országokba, kezébe kerítse és az agresszív

zetelője, a nagy Sztálin vezetése alatt.

**BULGÁRIA ELISMERTE HO-SI-MINH KORMÁNYÁT**

Szofia: Bulgária elismerte a vietnami demokratikus köztársaság kormányát.

ma is. Ha tovább is ezt a politikát követik, akkor feltétlenül újabb kudarcok várják rájuk és ezektől nem menti meg őket a külügyminisztérium semmiféle dokumentuma. A legkevésbé pedig azok, amelyek a tények részindulatú elferdítésén és rágalmaikon épünek fel.

amerikai érdekekhez alkalmazza ezeknek az országoknak hadseregét.

Az adatokból kitűnik, hogy az Európa újrafelfegyverzésre irányuló amerikai politika nemcsak a támadó szellemű északatlanti szerződésben résztvevő országoknak ködött amerikai legyverszállítványokra gondolt, hanem a marshallizált országok hadiiparának közvetlen erősítésére is.

Az USA katonai missziókat és tanácsadó csoportokat tart sok külföldi államban, így Görögországban és Törökországban is, — folytatja a beszámoló, Ilvenek működnek Brazíliában, Dél-Koréában és Fülöp-szigeteken, valamint Perzsiában, továbbá 11 latin-amerikai országban és Saudi Arabiában is.

Az Egyesült Államok „gazdasági háború”-jának politikáját elsősorban az amerikai katonai gépezet irányítja. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy az Egyesült Államok az északatlanti szerződés aláíróival kötött egyezményei megtiltják a partnereknek, hogy az Egyesült Államoktól független politikát folytató országokkal kereskedjenek.

Amint a beszámolóban kitűnik, az amerikai gépezet a Marshall-terv adminisztrációját arra használja fel, hogy a marshallizált országokból és gyarmataiból stratégiai anyagokat szivattyúzzon ki é hadi célokra tartalékokat létesítsen.

A katonai tervek támadó jellegét bizonyítja az a körülmény, hogy — Johnson beszámolója szerint — az Egyesült Államoknak fel kell készülnie a biológiai és vegyi eszközökkel folytatott háborúkra is, amelyek pedig — mint ismeretes — sohasem voltak védelmi fegyverek, hanem támadók.



# A Sztálini Blokk törhetetlen egységének jegyében folynak a választási előkészületek

MOSZKVA: Kedden Moszkva és a Szovjetunió egész sor más városának választókerületeiben megkezdődtek az előkészületek a további lépések: a választókerületek tartották értekezleteiket, amelyeken az egyes választókerületek dolgozóinak képviselői, kommunisták és pártönkivüliek meghatározták, hogy kit jelölnek az illető kerület képviselőjéül a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsába.

Ilyen választókerületi értekezletek folytak le például kedden Moszkvában a Sztálin-, Molotov-

és a leningrádi választókerületben. Ezek az értekezletek a sztálini kerület dolgozó kollektíváinak képviselői egyhangú lelkesedéssel Sztálint, a Molotov választókerület dolgozó kollektíváinak képviselői Molotovot, a leningrádi dolgozó kollektíváinak képviselői pedig Malenkovot jelölték képviselőjéül a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsába.

A választókerületi értekezletekkel foglalkozik a Pravda szerdai számának vezetői. Rámutatott arra, hogy ezek az értekezletek világosan kidomborít-

ják a kommunisták és pártönkivüliek sztálini blokkjának törhetetlen egységét.

Az egész választási hadjárat és ennek keretében a választókerületi értekezletek is újra meg újra megmutatják a nép határtalan bizalmát és szeretetét ki-próbált harcos élcsapata, Lenin és Sztálin nagy pártja iránt, megmutatják a párt szilárdan és el-térhetetlen kapcsolatát a legszélesebb néptömegekkel, megmutatják, hogy a párt szilárdan és hajthatatlanul meg tudja védeni a nép érdekeit.

## MUNKA

# A SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉGBEN

Most tettek közzé a vallás- és közoktatásügyi minisztérium szaklapjában a Szülői Munkaközösségeknek az 1949-1950. tanévben végzett első háromhavi munkájáról szóló jelentését. A Szülői Munkaközösségek a tanév első negyedében újjáalakultak. Végrehajtották vezetésükben a szociális összetétel megváltoztatását és elkészítették munkatervüket. Megindították a Szülők Iskoláját s ezzel fokozták a szülői ideológiai és pedagógiai felvilágosítását a legkisebb falun, tanyán is. Részletesen beszámol ez a tanulmányos jelentés többek közt arról, hogy a munkaközösségek kiküldötti családlátogatások során egyre több maradi gondolkodású szülői meggyőztek a továbbtanulást fontosságáról, ugyanakkor a munkaközösségek a Magyar Nők Demokratikus Szövetségével és más tömegszervezetekkel karöltve rendkívül nagyértékű anyagi támogatást is biztosítottak az iskoláknak. A Szülői Munkaközösségek között jelenleg országsszerte verseny folyik az iskolák demokratikus szellemének megerősítése, valamint az oktató-nevelő munka anyagi feltételeinek biztosítása érdekében.

ipari kerületekben a munkás szülők, agrármegyékben a dolgozó kis- és középparaszt szülők jutottak túlsúlyba a vezetőség tagjai között. Külön is hangsúlyozza a jelentés, hogy ezekben a megyékben legmagasabb a Szülők Iskolája és az értekezletek látogatottsága. A legtöbb Szülői Munkaközösség jólműködő kollégiumi pártönkizst szervezett, s mozgáspet, természetudományi felszerelést vásárolt. Van megye, ahol a Szülői Munkaközösségek több mint száz ezer forintot költöttek az iskola helyreállítására, szociális gondozására. A zempléni megyei Tiszakarácson hiába keresnénk már a régi földespadlóú iskolát, a szülők az elmúlt hónapokban három osztályt padlóztak fel. Zempléngárdon új harmonium díszíti az iskolát a szülők aldozatkezségéből, más falvakban már most komoly összegeket tettek félre a gyerekek nyári üdültetésére.

Ezek csak kiszakított adatok a sok közül. Vannak még hibák, de a munka javul, s a szülők mindenütt kezdik megérteni, hogy együtt kell működniük a nevelőkkel és a tömegszervezetekkel. Kezdi megérteni a dolgozók, s mind jobban tudatosodik bennük, hogy az iskola az övék és a kormányzat értük, gyermekükért hozza meg a maga áldozatait. Megszűnt az a régi hibás felfogás, hogy az oktatás csak az iskolára tartozik és a szülőknek csak az értesítőhöz kell tudomásul vennie gyermekük osztályzatát, a szülők megértették: a tanuló számára a szocializmus építéséhez a tanulás az előiskola. Csak abból a tanulóból válhat a népi demokrácia hasznos, jó munkása, aki már iskolában megszokja kötelességgel fegyelmzett, pontos teljesítést és aki az ifjúsági szervezeteken belül megismeri a közösségi munkát. Ebben segítik a tanulókat a Szülői Munkaközösségek, fokozott gondval és figyelemmel kísérve a munkás- és parasztgyermek tanulmányi előmenetelét.

A jelentés egyszerű számadatai mögött egy megváltozott ország, megváltozott új társadalmi arculata tárul elénk. Elképzelhető lett volna ilyen jelentős tíz-húsz évvel ezelőtt, a régi, úri rendszer idején, amikor az iskola jobbra „urakat” nevelt s újságok, színházak, ankétek icsészélni igyekeztek az ifjúságot és az szülőket a továbbtanulásról, azzal érvelve, hogy „úgy se kap állást és csak az állástalanok elkeseredett, nyomorgó tömeget növeli”. Nem, a „kultúrforlányos” világban nem készülhetett ilyen jelentés. Előbb a népnek a hatalmat kellett megszereznie, hogy aztán birtokába vehesse az iskolát is.

A Szülői Munkaközösségek jelentéséből sok érdekes adatot tudunk meg. A dolgozók vezető szerepét a munkaközösségek irányításában már sok helyen sikerült biztosítani,

# Március 4 INDULNAK A TRAKTOROK

A GÉPÁLLOMÁS KÉSZ TERVEKKEL, MEGJAVÍTOTT GEPEKKEL VÁRJA A TAVASZT

A gépszínekben jelesre jöve, rá- gyó tisztán állnak a traktorok. Csod fogja őket körül. Még három hétig pihenhetnek, akkor kezdődik a munka a földeken. De az irodában nem pihennek a gép- állomások dolgozói és nem pihennek a traktorosok sem, hogy tavasszal teljes erővel munkához tudjanak látni, ahhoz kijavított gépek kel- lenek. Itt fogaskereket cserélnek, amott a motorral van valami hi- ba. És a mosolygó arcok, a vidám látvány az beszélik, hogy alig várják már a tavaszi munka kez- detét.

munkákat 95%-ban termény- ben kötött szántási szerződések alapján fogjuk elvégezni.

5. A gépállomás körzetéhez tartozó Termelő Szövetkezeti Csoportok részére 45 új tagot fogunk beszerezni a tavaszi kampány alatt az állandó nép- nevelő munka során.

6. A mennyiségi munkavégzés mellett kizárólag csak minőségi munkát fogunk végezni.

7. Brigádunk vállalja, hogy az egyes gépekig felbontott munkaterv szerint végzi a tavaszi munkát.

8. Vállaljuk, hogy az általunk elért jó munkamódszert és az esetleges újításokat a többi bri- gádoknak is átadjuk.

Eljen Pártunk és annak sze- retelt Vezére, Rákosi Mátyás! A debreceni gépállomás

**VÖRÖS CSILLAG**  
női brigád tagjai

A női brigád tagjai lelkesen ké- szülnek a tavaszi versenyre.

— Egészen biztosan megnyer- jük, — mondja mosolygva Mihik Ilona traktorista leány. — Nem lesz ugyan könnyű mert a női brigádok mindenütt elhatározták, hogy még a férfiakon is túlésszenek a munkában és azok pedig igen jól és keményen dolgoznak. De azért bízunk a sikerben.

A termelőcsoportokban is alig várják már a traktoristákat. Azt mondja Szűcs Zsuzsanna, a Rákosi-telepi termelőcsoport tagja, hogy a munka megkezdése minden eddiginél hatalmasabb ve- senyt indít meg.

— A gépállomással szorosan együttműködnek, és nem marad- nak papíron a mi versenypon- taink sem. Azon fogunk versenyezni: a gépállomás, vagy mi végzünk-e jobb munkát. Vállelve építjük a szocializmust.

— Március negyedikén indu- nak ki a traktorjaink a határhoz, — mondja Tresser Pál mezőgaz- dász — és hatodikán megkezdő- dik a munkaverseny. A termelési tervet már elkészítettük. Úgy osz- tottuk be, hogy július elséjéig zárul a terv üzemi része, és attól kezdve a nyári tervek teljesítésé- hez látunk hozzá.

— A tervfelbontás is megtör- tent. Van 13 brigádunk, ebből 11 szántóföldi brigád és kettő a szál- litást fogja végezni. A 11 szántó- földi brigádot úgy osztottuk fel, hogy Devecser egész határára be- haladjunk. Van egy női bri- gádunk is, akik éppen most hiv- ták versenyre az ország összes női brigádjait.

Ezzel a valódi Szocialista munkaverseny kihívással és en- nek pontos betartásával és el- végzésével fogjuk a Termelő Szövetkezeti Csoportjainkat megerősíteni, és népgazdaságunk 5 éves tervét szilárdan alátámasz- tani.

Eljen a valódi Szocialista Mun- kaverseny.

Eljen Pártunk és annak sze- retelt Vezére, Rákosi Mátyás! A debreceni gépállomás

**VÖRÖS CSILLAG**  
női brigád tagjai

A női brigád tagjai lelkesen ké- szülnek a tavaszi versenyre.

— Egészen biztosan megnyer- jük, — mondja mosolygva Mihik Ilona traktorista leány. — Nem lesz ugyan könnyű mert a női brigádok mindenütt elhatározták, hogy még a férfiakon is túlésszenek a munkában és azok pedig igen jól és keményen dolgoznak. De azért bízunk a sikerben.

A termelőcsoportokban is alig várják már a traktoristákat. Azt mondja Szűcs Zsuzsanna, a Rákosi-telepi termelőcsoport tagja, hogy a munka megkezdése minden eddiginél hatalmasabb ve- senyt indít meg.

— A gépállomással szorosan együttműködnek, és nem marad- nak papíron a mi versenypon- taink sem. Azon fogunk versenyezni: a gépállomás, vagy mi végzünk-e jobb munkát. Vállelve építjük a szocializmust.

## A fizetésrendezés nyomán szebb lesz a Marton-család élete is

Marton Ági öt éves lesz ta- vasszal. — kerekre nyit szemmel hallgatja, amint édesanyja elmond- ja, hogy milyen nagy változásokot hoz a kis család életében a vasúti alkalmazottainak fizetésrendezése.

— Eddig ebben az egy szobá- ban éltünk, itt van a tűzhely, benn főzök, mosok, télen mosós- kor nem lehet a gőztől széjjel lát- ni, — mondja Martonné, akit a muli rendszerben a sok gond, a keveske fizetés, a gyerekek, meg a takarítás, amit kénytelen volt vállalni, hogy egy cipőtalp ke- rüljön a kicsiknek, teljesen tönk- regett, — de most már más a helyzet legkisebb nyáron egész- séges lakásba költözködhetünk. Az első fizetésbőlből Katika, az első osztályos nagyobbik kis- lány kap kabátot és új cipőt.

Széjjel nézek a szobában, bi- zony nehéz dolog ilyen zsúfoltsá- gban élni, egyszerre megakad a szemem a szekrény tetején, meg az ablakban elhelyezett körvegyek látán. Martonné követi a te- kinteteimet.

— A férjem nagyon szeret ol- vanni, lemond még a cigarettáról is a könyvek kedvéért, — most már dohányozhat is, könyveket is vehet, — mondja melegen.

Hazajöve Marton Gábor állo- más előjáró is. Ági az ölébe ku- porodik, most már onnan figyel, hogy miről esik szó.

— Erdemes volt türelemmel várni, — kezdi Marton. — Lám, a kishitűeknek, meg a reakcióknak leestt az álluk, mikor a mi- nisztertanács rendelete napvilágot látott. Ma már mindenki látja, hogy nálunk csak azt ígérük, amit

meg is tartanak. A Magyar Dol- gozók Pártja — Rákosi Mátyás vezetésével — a közalkalmazottak részére jobb életlehetőségeket ígért: megadta. Nincs itt helye semmilyen kételkedésnek. Nézze meg ezt a két gyermeket. A leg- válságosabb időkben voltak ap- rók, mire felnőnek, már semmit sem fognak tudni arról a szomorú világról.

Hazajön az iskolás Kati. Az ál- talános iskola első osztályának nagyon jó tanulója. Úttörő és na- gyon bátor öntudatos kislány. Kérdéseimre elmondja, hogy leg- szívesebben tanítónő lenne, de lehet, hogy mire felnő, meggondol- ja. (Így mondja az ő szerinti: „Le- het, hogy mire nagy leszek meg- jobban fog neki telnie, Ági még nem tudja mi lesz, ő csak játsza- ni szeret, természetesen úttörő).

Kati egy pillanat alatt tisztá- ban van azzal, hogy miről tárgya- lunk. Kihúzza magát, aztán ko- nyolyan megszólal:

— Most az apukám többet ke- res, mint eddig, vehet nekem úttörő ruhát és kiköltözködhetünk innen, ahol nincs udvar, édes- anyám kis kertet ültet, amit én fogok gondozni. Sok új játékot is kapunk, meg egy plafonig érő könyvespolcot. Es tetszik tudni? — teszi hozzá sokajelentően. — hogy kinek köszönhetjük ezt a sok jót.

Ugy teszek, mintha fogalmam sem volna róla, mit akar mon- dani:

— Rákosi pajtásnak! — vágja ki büszkén.

## A VÖRÖS CSILLAG NŐI BRIGÁD VERSENY. KIHIVÁSA

A brigád tagjai pontokba fog- ják versenykihívást juttattak el a gépállomási alközpont vezetője- hez, melyben a következőket írják:

Mi, a debreceni gépállomás Vörös Csillag női brigádja mun- kaversenyre hívjuk ki az ország összes gépállomásán működő női brigádokat. Munkaverseny- kihívásunk a tavaszi időnyre szól, mely 1950 március hatodi- kán kezdődik és június 30-ig tart. Munkaverseny kihívásunk célja a gépállomások jó munká- jával, önköltségesökkenetéssel, a munka termelékenységének foko- zásával, a minőségi munka- végzéssel és végül a munka- fegyelem megszilárdításával elő- segíteni a szocializmus építését. Ugyanakkor a minő- ségi munkavégzéssel termelő- csoportjainkat fogjuk megerősí- teni és politikai tudásunkat úgy a termelőcsoport tagjainak, mint a dolgozó parasztságunk át fog- juk adni.

A versenypontok között a kö- vetkezők szerepelnek:

1. A normát 15%-kal túlte- jeltjük.
2. Uzemanyagfogyasztásunk a megengedettől 15%-kal keve- sebb lesz.
3. Ureg járatot kat, holdan- ként 100 m-re osztkentjük.
4. A dolgozó parasztság ré- szére végzett tavaszi szántási

3 oldal

Debrecen, 1950 f.bruár 10.

## Megerősíti munkástagozatait a DEFOSz

Az októberi országos vála- szmány határozata és a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizott- ságának útmutatása alapján a DEFOSz országos központja ja- nuár és február hónapban munkás- tagozatainak kiépítését, valamint a munkástagozatok és a DEFOSz helyi szervezetek vezetőinek újr- választásait jelölte meg soron kö- vetkező ieladatnak. A feladat pontos és gondos végrehajtása után helyi szervezeteink újult erő- vel foghatnak munkájukhoz és a tava-lyi hibákat kiküszöbölve, ma- radékátlanul teljesíthetik azokat a kötelességeket, melyeket dolgo- zó parasztságunk érdekei a DEFOSz-tól mgkövetelnek.

szervezete és a gépállomás. Állami gazdaság valamint a termelőcso- port dolgozó között létrejött — nagyon sok hasznos és értékes ta- nácsot, útbaigazítást kaphatnak az egyénileg gazdálkodó DEFOSz- tagok.

— A vezetőség újraválasztása. ban új munkát végzett és követés- reméltó példát mutatót a hajdú- bőszerényi szervezet, — jelen- tette ki a DEFOSz megyei titká- ra. — Itt a gépállomások, állami gazdaságok és termelőcsoportok dolgozóiból is választottak be az új vezetősébe tagokat. Eltekint- ve attól az egészséges kapcsolat- tól, mely így a DEFOSz, falusi

— A megyében, Hajdúbözör- ményben jártak el a leghelyeseb- ben a jelölő bizottságok tagjai. Vezetőségi tagnak csak olyat ja- vasoltak, akik arra minden szem- pontból méltóak a külön-külön mindegyiknél fel is tudták sorol- ni: mivel érdemelték ki ezt a bi- zatmat. A jelölésnél általában azok kerültek előtérbe, akik ma- gatarfással, munkájukkal min- denki előtt jó példát mutattak.

— Ugyancsak kidomborodik az is, hogy az új DEFOSz-vezetősé- gekben a szegényparasztság is megkapja az öt megilletet helyét. Ezzel nagyot javul a DEFOSz munkája.

— A dolgozó parasztság biza- lommal tekint az új vezetőkre, akik a legbecsületesebb, legmeg- bízhatóbb emberek közül kerü- nek ki.

## „Ugy érzem, hogy nagy ajándékot kaptam“

Gyorsfényképek a Munkásmozgalmi Intézet debreceni kiállításáról

— Emlékeztek, — kérdezi a bútorgyári fényező, — emlékeztek, mivel hallgattattak el bennünket, amikor az 1848-as forradalom dicsőségéről beszéltünk? Komoly férfimunkások figyelik, hogy mit akar a fényező mondani.

— Azzal hallgattattak el bennünket, hogy évezadok eseményei férnek el a történelmkönyv egyetlen oldalán, nézzétek, — mondja tele szívvel, — hány száz kötetet lehetne megolvasni csak azokkal a mondanivalókkal, amik a mi szívünkben vannak az elmúlt öt esztendő óta.

A munkás-paraszt szövetség feliratú képsorozat előtt állnak. Az egyik munkás megjegyzi: — Látjátok, ez az igazi történelem, ami az 1848-as forradalomtól velünk, szegény, kizsákmányolt munkásokkal és elgődött paraszttal történt. Nem az a lengényi hazugság, amivel az állhősöket felruházták, nem az imperialista hódító háborúkról tanulnak már a mi gyermekeink, hanem a mi harcainkból, amelyek valódi győzelmeinket hozták.

— Szervusz, — köszön az egyik pépi kollégista, — hát ma is itt vagy?  
— Igen.  
— De hiszen a megnyitót végignéztél...

— Igen, tegnap este itt voltam és úgy éreztem, hogy valami nagyon nagy ajándékot kaptam és úgy-e, — mosolyodik el — ha ajándékot kapunk, azzal olyan sokáig ismerkedünk, míg csak egy-egy nem olvadunk vele. En ezen a kiállításon keresztül megtanultam érezni, hogy mit jelent a szocializmust építeni.

MNDSz, jelvényt viselnek és az előtt a képsorozat előtt állnak, amelyek a kommunizták magyarországi pártjának vértanúit ábrázolják.

Hosszan, elgondolkozva nézik a

Hámán Kató és Martos Flóra fényképeit, nagysokára szólal meg az egyik asszony:

— A Martos Flóra-csoport tagjai vagyunk, azt szeretném, ha az ő szellemében végeznénk munkánkat.

— Óreg, botra támaszkodó paraszt ember nézi a Dózsa, Rákóczi, Esze Tamás, Petőfi, Kossuth, Tancsics Mihály képeit.

— Látod, — fordul a mellette álló fiúcskáknak, nyilván nekik is, — amit ők nem tudtak megvalósítani, azt az utódok megvalósították.

— Miért nem tudták ők is megvalósítani? — kérdi tégra nyílt szemmel a hat év körüli gyerek.

— Mert egyedül voltak, nem volt sem útmutatójuk, sem segítségük.

— Most már mintegy magának beszél az öreg:

— Mert a magyar paraszt szívében sokszor támadt keserűség a rabszolgasors ellen, de ha kinyújtotta kezét a föld felé, az urak korbáca sújtott rájuk...

Fiatal munkások állnak melléjük:

— Na, mit szól a kiállításhoz, Szabó bácsi?

— En szóljak? — kérdi az öreg. — Beszél ez én helyettem, meg mindenki helyett... Mindenkiért! — teszi hozzá kisvártatva.

## ÚJ KÖNYVEK

A. J. VISINSZKI:

HARC A BÉKÉERT

Nemzetközi Kérdések 5. sz. 160 oldal. Ár: 4.50 forint.

A Nemzetközi Kérdések sorozat legújabb száma a Szovjetunió külügyminiszterének az Egyesült Nemzetek Szerveletének novemberi ülésén elmondott négy beszédét tartalmazza.

Visinszkij beszédében hatalmas anyagot kapunk a nemzetközi kérdésekre vonatkozólag. Ezek a beszédek élve fejezik ki a szovjet hadseregnek az imperializmus elleni harcunkban.

(Kapható: Szikra Könyvkiadó Vörösi Hadsereg útja 22.)

# A „Sztalingrádi csata“

filmeposzt díszelőadás keretében mutatja be a Debreceni Vígyszínház

A nagy Sztálin 70. születésnapján került először a magyar dolgozók elé a „Sztalingrádi csata“ film, ennek a hatalmas film-eposznak első része. A film megmutatja a történelmi fordulatot, jelentős megsemmisítő csapás szálai előkészítését, a német csapatok tervszerű legyengítését és a Szovjet Hadsereg erőinek felrészítését ember- és hadianyagterálokkal. Sztálin szavaival végződik az első rész:

— Novemberben kezdjük meg Sztalingrád körzetében az ellen-támadást!

Ez a példátlan szívóssággal, mindent elszóró lendülettel kiharcolt győzelmet mutatja a film második része, a szálai stratégiai elgondolások célbaérését, a szovjet nép áldozatos harcának gazdag gyümölcsét. Hacsaturján magyszerű, méltóságos zenéje ad művészi alátámasztást a bevezető képeknek: ismét megnyílik a Nagy Honvédő Háború krónikája — s nyomában meglepődnek a közel-múlt történelmének sorsdöntő eseménye, a béke táborának és a halálfejes fasiszta hordának iszonyú erejű összecsapása. Egyik oldalán a szabad munkások és parasztek hadserege, az Októberi Forradalom hadserege áll — és ezt a hadsereget Sztálin vezeti.

A másik oldalán: gyilkosok gépesített gyűléshada, akiket egy félőrujú kalandor irányít Berlinből.

Ekelcsik operatőr képe a nagy Sztálin hozza a film nézője elé, amit megfontoltan dikálja Ro. Koszovszkij tábornokhoz intézett parancsát, hogy ezonnal indítson ellen-támadást a doni front egy veszélyeztetett pontjára. A nagy Sztálin szeme valamennyi frontot egyszemben látja s még jobbet is lát: a világproletariátus összefo. zódott hatalmas frontját. Jeremka, a sztalingrádi körzet parancs-

noka a következő utasítást kapja Sztálintól:

— Nemcsak nem szabad feladni a várost, hanem fel is kell szabadítani azt a részt, amelyet elfoglalt az ellenség.

A lerombolt, égő városban, az ellenség ágyúüzében a katonák levelet írnak Sztálinhoz: ígérik, hogy semmi áron nem engedik az ellenséget a Volgáig jutni... Sztálin határozatlan szoros kötelék kapcsolja egybe Sztálin városának hős védőit a harcok legfőbb irányítójával, a győzelem előrelátó szervezőjével, aki a Kreml falai mögött böcs higgadsággal, teremtő zsenialitásával építi a népek boldog jövőjét.

November 19-én elhangzik a régvári utasítás: — Kezdje meg, Vasilevszkij elvtárs!

A Volgán-túli gyárakban készül az eszernyi repülőgép, jézeszernyi ágyú és katjusza egyszere működése kezd s a leszóró bombák villanó fénye, az előreműködő tankok hatalmas robajai jelzi: a szovjet nép végrehajtja Sztálin parancsát!

Paulus, Weichs és Keitel fejezetlen kapkod: egymásután dobja áldozatul az újabb tartalékegységeket, megpróbálja feltartóztatni a fergegetes, pontosan kiszámított rohamot — hasztalan — a németek hadállását áttörték a délnyugati front csapatai. Éjjel, nappal folyik a harc s a győzelem lendülete egyre keményebbé fokozza a támadást, a reménytelen védekezésben széthullik a fasiszta rablárs szövete, erőszakkal összetartott közössége. A német csapatok még elvonulhatnának, egy keskeny folyosó még rendelkezésükre áll, de az őrző Hitler nem enged.

Hajalmas „hurra“ visszhangzik a csatateren, amikor bezárul a gyűrt a német csapatok körül: a Szovjet Hadsereg két szárnya

lőlik s a katonák boldogan ülik át egymást.

Megkezdődik a hadművelet befejező szakasza, a körülkerített ellenség erőinek végleges megsemmisítése.

A frontjelentések után ismét Moszkvába vezet a film, Sztálin beszél Vasilevszkijjel:

— Most már nyugodtan számíthatunk rá, hogy Sztalingrád alatt hamarosan végződik. Paulus lik, vídlása befejezett dolog. De ez magában nem változtatja meg az események menetét a többi frontokon. Gondolkozzunk Vasilevszkij elvtárs a továbbiakon.

A Mamjev-dombon találkozik a Sztalingrádot védő és a támadó Szovjet Hadsereg. Rogyincev tábornok kitéri a vörös lobogót.

Ekkor érkezik Paulushoz a „Führer“ távirata, melyben értesíti vezéreiről, hogy a kinevezéséről. S már min vezéreiről eshet fogságba.

A Kremlben a nagy Sztálin a térkép fölé hajol. Kezében nagytű. Alatta felvillannak a még meg szállás alatt lévő városok nevei — s ahogy a nagytű mind tovább vándorol a térképen, egészen Berling — a néző önkénytelenül is arra gondol: öt évvel ezelőtt Sztálin parancsára az abadítottak fel bennünket és a Szovjet Hadsereg hős katonái, továbbvivni annak a hatalmas győzelemnek, amely 1942—43 telén eldöntötte az emberiség továbbhaladásának útját, itt Sztalingrádnál.

Melánis ünnepeljük ennek a monumentális filmalkotásnak műsorátűzésével a polgárháború tüzeben született szovjet filmművészetet, amely mindvégig a valóság harcos, jövőépítő ábrázolásával valószínűleg meg nagy feladatait s amely a közelmúlt eseményeinek igaz feltárásával fejeződik az kezünkbe a jelen harcai hoz is.

# A NÉP FIA

IRTA: B. GORBATOV

Ami azt illeti, még visszaléphet. A kerületi pártvezető meg is mondta neki, vállalt vonva:

— Ha nem akar Északra menni, visszaléphet.  
— Nem megyek — mondta Gyerevov és maga is megjéji szavai eltökéltségétől. — Majd meggondolom, — tette hozzá sietve.

Es most gondolkodik. Észak! A fehér csend hona, pusztaság, magány, gonosz hóviharak, keserves kutyavonulás, vágyódás, eldugott zug... Tehát visszalép? Meghátírá! Nem, nem, ő nem gyáva. Barátai ismerik — nem gyáva. Őt a komszomol nevelte. Nem fél a haláltól. Küldjék a háborúba, a határra. Nem fog reszketni a golyózáporban. De Észak — a világnak ez a rejtelmes, megfoghatatlan, messzi tája, a földnek ez a szegélye, amelyen túl már nincs semmi, csak a Jéges tenger.

Gyáva! Ennél becsmérőbb gúnynevet nem ismertek a komszomolban. Gyáva, dezertőr... Nem és nem!

Február 4-én indult utnak, déli- zött tizenegy órákor, kilenc kutyával. A kutyák Andrejev, a dicksoni felcsere voltak, aki visszaléphet volt a szigetre, miután beutazta a kerületet. Belegyegett, hogy elviszi magával Gyerevovot Dicksonig. Az idő rossz volt, borús, havazó.

Gyerevov és Andrejev felváltva ment elől, az útát egyengelve a kutyáknak. Botorkálva haladtak, kinnal ráncigálták ki lábukat a mély hóból.

Hol lehetek — a folyónál, vagy a tundrán? Még azt sem tudták. Kavargott a hóviharak, semmit sem lehetett látni. Sötétség borult a világra.

Andréjev fejszéjével gödröt kezdett ásni.

— Csak nem töltjük itt az éjszakai?  
— Csak nem töltjük itt az éjszakai?

Andréjev nem éjjeli szállásnak ásta a gödröt. Meg akarta tudni hol vannak. Jégbe ütöközt, tehát valóban eltévedtek, az öbölbe jutottak. Keletnek fordultak a part felé. Kis idő múlva Andréjev újra gödröt ásott, innen nyomorúságos kis mohacsomó kandikált ki, a parton voltak. De hol? Andréjev vállalt vont.

Csüggedten vánszorogtak a parton. A kutyák hörögtek. Az emberek lihegtek. Így jutottak el nagykeservesen egy hóborította kis kunyhóhoz. Nyáron halászok laktak benne, de most már egész éhíróttá a hó. Sokáig kaparták el a havat az ajtó elől. Fáradtan estek be a kunyhóba. Azonnal kutatni kezdtek a polcokon. Semmi: Se egy falat kenyér, se semmi. Nekik sem volt ennivalójuk. Az éhes kutyák bágyadtan szűköltek. A magas so-

vány Andrejev ránézett Gyerevovra:

— Nem félsz? Hiszen most előszőr vagy itt.

— Nem, dehogy.  
— Tovább kell menni — mondta Andrejev. — Itt megdöglünk. Meg kell találni Kámenkát. Itt van valahol a közelben.

Andréjev komoran nézte a kutyákat.

— Kettőnk nem bírunk el — suttogta elgondolkozva.

— Ó, hát erről van szó! Nos, Gyerevov hajlandó oltmaradni és várni.

Sokáig állt egyhelyben és nézett Szergej Andréjev után. A kutyák lassan gázoltak előre a hóban. Végre eltűntek. Egyedül maradt. Vajjon megtalálják-e? A hó meg egyre csak hullot és hullott...

Gyerevov egy éjszakát töltött a kunyhóban, aztán egy egész napot, majd még egy éjszakát. Csak hóval táplálkozott. Felhíhatta volna az egész havat körös-körül, az egész tundrát, de akkor sem lakott volna jól. Csupán fája volt. Elszlette a tüzet a kályhában. Meleg volt. Le lehetett feküdni és aludni. Aludni. Így pusztulnak el a gyávák Északon. Beburkolóznak meleg bundájukba és többet nem ébrednek fel. De mi mást lehet tenni? Várni? Mire? Elvánszorogott-e Kámenkára a felcsere, vagy valahol a tundrán bolyong? Két nap már elmúlt. Várni? Várni, míg megdöglössz az éhségtől? Nem, amíg van még erőd — menj. Menj a menekülés elébe, ha közel van, vagy halj meg, de az utolsóig küzdj az élettért.

Felállt. Felvette a tarisznyát. Botorkálva kiment a ház elé. A hideg szinte égetett. Visszamenjen a meleg kunyhóba? És ott mit csinál? Nem, a gyávák viselkednek így. Előre! Inkább az úton haljon meg, mint a kályha mellett. Emlékezett az irányra — északnak. Tovább vánszorogott, a hóbukák között bukdácsolta.

Minden kétszáz méternél megállt, hogy kifújja magát. Akkor megmarkolta a hideg. Kezét fujta, meg felmelegedjék, egymáshoz ütögette lábait. De az éhes embert semmi sem melegíti fel.

Hirtelen lövés hallatszott. Gyerevov felrezzent.

Megmenekült! Már közel van. Eszevete a kutyákat és az embert a szánon. Bukdácsolta szaladt elébe.

Szergej Andréjev volt, balszerencsés útítársa. Rettenetesen nézett ki. Hol volt? Hol töltötte az éjszakát? Andréjev legyintett — ott a tundrán a hóban. Nem, nem találta meg Kámenkát.

Két kutya hiányzott. Gyerevov megkérdezte:

— Hová lettek?  
— Letttem. Megettem a kutyákat. Magam is ettem.

Gyerevov halkán kérte:

— Adj nekem is...

Andréjev előhúzott egy fagyos húsdarabot — kutyamáj volt — és odanyújtotta Gyerevovnak:

— Egyél politruk. Több nincsen.

Gyerevov rágni kezdte a megfagyott májat. Kapkodott és fuldoklott az éhségtől. Legyőzte magában az undort és az utálat.

tot. Azért evett, hogy éljen, hogy útnak indulhasson, eljusson Pjászinaig és hajtsa a prémes vadakat.

Andréjev a szánon ült, fejét két keze közé fogta.

— Elvesztünk! Elvesztünk! — suttogta.

Gyerevov azonban, miután evett egy keveset, erőt érzett magában. Elvesztet? Hogyisne! A bolsevikok nem pusztulnak el csak úgy hiába. Még Északon sem. Gyerevov utnak indult. A kutyák alig-alig vánszorogtak a hóban. Az emberek hallgattak. A kutyák teljesen kimerültek. Gyerevov eltökélten lemászott a szánról, levetette a holmiját.

— Itt fogok várni — mondta és megpróbált mosolyogni. — Eredj egyedül, Várni fogok.

Megint egyedül maradt, a tundrán még kunyhó sem volt — de most már biztos volt benne: legyőzte magában a gyávát. Talán nem győzi le Északot is? Hamarosan érte jöttek.

Dickson szigetén találkozott Gyerevovval. Férfiasabb, hallgatagabb, — öregebb lett. Mikor ősszel elmentek a hajók, nyugodtan mondta: „En itt maradtok Északon“ és bánkódás nélkül kísért el szemével az utolsó füstkarikát.

Most ott hajk kutyáival a halángi tundrán — a nép egyszerű, rettenthetetlen fia. Egyenletesen ügetnek a kutyák. „Uz! Uz!“ — kiáltja a hajcsár. Még hosszú út áll előtte...

4. oldal  
Debrecen, 1950 február 10.

# A szovjet tudomány, irodalom, művészet kiválóságai és neves sztahanovisták

## Jönnek el a szovjet nép küldötteiként a Szovjet-Magyar Barátság Hónapjára

A tudomány, az irodalom, a művészet kiválóságai, neves sztahanovisták jönnek el a szovjet nép küldötteiként a Szovjet-Magyar Barátság Hónapjára, a baráti Magyarországra.

A küldötségi tagjai: Ivan Pavlovics Bardin, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnöke, a neves szovjet tudós, a kohóipar egyik legtekintélyesebb szakembere.

Nikolaj Szmjonovics Tyihonov, a Szovjet Irók Szövetségének főtitkárhelyettese, a Szovjetunió szlov-bizottságának tagja.

Anatoli Novikov zeneszerző, Ivan Tanyin mozdonyvezető, Njijó.

Natalia Iljicsna Dubjaga, a moszkvai Trohgarnaja-szövetség sztahanovista szövönője.

Alexej Petrovics Zsuravljev neves acéltöltő.

Alexander Ivanovics Zamuskin, a „Művészetek érdemes mestere”, a moszkvai Tretjakov-képtár igazgatója.

A küldötség fogadására minden intézkedést megtettek a magyar hatóságok.

### Könyvkiállítás, irodalmi ankét

## a Magyar-Szovjet Barátság Hónapja műsorán

— Soha ilyen tömegesen nem érdeklődtek még a dolgozók kulturális megnyilvánulások iránt, mint az utóbbi napokban, a szovjet kultúra hónapjainak megnyitójának ünnepsége óta. — mondja Hajdú Béla, a Magyar-Szovjet Társaság debreceni titkára. — A színház a színivárad legnagyobbsikerűtűzte műsorra, a mozik a legszebb te filmeket játsszák és az üzemek részére kiadott jegyek csaknem teljes számban elkeltek már.

vét ismerteti. Az ankét érdekességét emeli, hogy a Csokonai Színház művészei a regény két dramatizált fejezetét adják majd elő Borsodi Éva dramatizálásában. Az ankétot vita követi. Este a Csokonai Színházban a dohánygyári dolgozók részére lesz előadás, A „Dohányon vett kapitány” kerül színpadra.

— Az üzemeken belül

### TERMÉSZETTUDOMANYI ELOADASSORZATOKAT

tartanak az üzemi MSZT-k.

— A „Sztálingrádi csata” bemutatója mikor lesz?

— Az eredeti tervtől eltérően, nem szombaton hanem hétfőn, február 13-án, este. Az üzemekben már eddig hét telt házra való jegy kelt el. Ebből láthatjuk, hogy a közönség mennyire érdeklődik a szovjet kultúra iránt és megdölt az a hazug elmélet, hogy csak az úgynevezett „könyved” szórakozás pihenteti a munkásembert.

A szocialista szovjet kultúra termékei mindig nagyobb tömeget vonzanak mint a selejtes polgári alkultúra.

— Mi a legközelebbi program?

— A vasárnapi programunk igen zsúfolt. Délután 10 órakor a Magyar-Szovjet Társaság helyiségeiben

### KÖNYVKIALLITÁS

kezdődik, a kiállított könyveket az érdeklődők meg is vásárolhatják.

A kiállítás megkezdésével egy időben

### IRODALMI ANKÉT

lesz, melyen Koczogh Akos író Konstantin Szimonov nagysikerű, „Nappalok és éjszakák” c. köny-

### Jelentés

## a szerződéses termelésről Hajdú megyében

A Mezőgazdasági Igazgatóság növénytermesztési osztályán Bedő Zoltán keressük fel, hogy információt adjon a szerződéses termelés állásáról Hajdú megyében. Mint ismeretes, a kormány meghosszabbította a szerződéses kötelezettségek idejét február 15-ig, hogy akik eddig elmaradtak, azok is megkötthessék a termelési szerződéseiket.

— Hajdú megyében 100 száza-  
lékban megkötötték a szerződéseket a rendelkezésre álló területen, kivéve a dohányt és a cukor-

répát. Ennek a két növényfajlánál még köthetők szerződések. — A kormányzat nagy segítséget nyújt a szerződőknek a cukorrépánál a szállítást is olcsóbbá tették és újabb kedvezmények várhatók a szerződő felek részére.

— Február 15-én zárjuk a cukorrépa és dohány szerződéseit. A jelek azt mutatják, hogy a kitűzött időpontra ezt is 100 száza-  
lékban teljesítjük — mondotta Bedő Zoltán növénytermesztési felügyelő.

## A rendőrség ellen izgatott egy kupeckulák egyévi börtönre ítélték

Kovács József nyíregyházi, királyteleki kupeckulák is beigazolta, hogy a kulákok esküdt ellenősei a demokratikus rendszernek, minden eszközzel ártani igyekezett a dolgozók államának. Kovács József megtestesítője volt a kártevő kuláknak: több ízben összeütközésbe került a hatóságokkal, népi szervekkel. Jobboldali beállítottságú, reakciós körökkel tart fenn kapcsolatot. Apósát, sógorát is a népbíróság elé kellett állítani a közelmúltban demokratiaellenes viselkedés és izgatás miatt. De nem riadt vissza Kovács és rokonsága, több közeli hozzátartozója: a feketevágástól sem. Kovács József a közelmúltban nagymennyiségű tengeri

gyűjtött össze spekulációs célokra, de a népi szervek ébersége megakadályozta az üzletelést.

Kovács a hatóság intézkedését jogszabályon alapított rendőrkkel szemben fellépett, szembeszállt, majd gyalgatta a demokratikus rendőrséget, becsmérelte a demokráciát, gyűlöletre izgatott a demokratikus rendszer ellen. Izgatás miatt vont a felelősségre a debreceni megyei bíróság és megállapítva Kovács kupeckulák bűnösségét, egy évi börtönre, 5 évi hivatalvesztésre és vagyona együtöde elkobzására ítélté. Kovács három napi gondolkodási időt kért, hogy meggyűszkölje az ítéletben, vagy fellebbez.

# SZÍNHÁZ

### RIGOLETTO

Giuseppe Verdi remekműve bejárta a világ színpadait és nem először halottak Debrecenben is. De azt hisszük akárhányszor játszunk minden egyes alkalommal zűlölt nézőtér fogadná a Rigioletto-t. A tegnapi előadáson annak örültünk leginkább, hogy ha még mindig nem a kellő arányszámban, de ott láttuk a munkásokat, üzemi dolgozókat is. Vizont felvontuk a polgári emberek sokasága is, akik ruháikat csillogtatták, akik önbizalom nélkül a féltékeny diderítő vagy a ledorongoló „kritikus” szerepében tetszelegtek és nem egy azok közül akikt pusztán a „La donna e mobile” közismert könyve és erotikáit átitútotta dallama vonzott a színház pénztárába.

Az előadásról általánosságban csak érdemben szólhatunk. A kritika bontakozása azonban kisebb nagyobb hibákra is rávilágolt. A MÁV színművészek ezúttal is pompás zenei előnyt nyújtottak Komor Vilmos egy pillanatra sem veszítette el a kapcsolatot a színpaddal és az ő érdeme, hogy a szereplők néha alaposan is észrevehető ütemingadozásain és elcsúszásain bámulatos rutinnal lendült át és a kritikának látező helyzetek fölött is pillanatok alatt úrrá lett.

Rzánai György Rigioletto-ja magabiztos jól fellogott és jól begyakorolt alakítás volt. Kitűnően érzékeltette hangját, játékban a tragédiát. A második felvonásban, majd lánya holtteste mellett játéka a legjobb Rigioletto alakítások magga estéseit felélté. Bár kezdetben hangja kissé ideglen volt, azután bizonyos ólvasz hanyagsággal kezdte, ennek tulajdoníthatók az előadás végigkísért pontatlanságai és bizony a különben átlító hang néha hamisan esengett, általában a kellettnél mélyebb volt. A „La donna e mobile”, magyar megítélésé ismert módja a hatáskeresésnek és ezt Lontos meg is találta a közönség már említett polgári tegegnél. Genesi sári malkitása szépen bontakozott ki Gilda szerepében. Helyes ritmusérzék, jó bevágásai tisztá iskolázott hangja meg hozta számára a sikert. Rissay Pál Sparafucile borgeylikos szintén az előadás jó alakításai közé sorolható. — Nemcsak hangja, játéka is igen fejlett, lokon all Uher Zoltán helyes szerepeltetés, színében gazdag hang jellemzte. Bakó József kisebb szerepében kiemelkedő nyújtott, úgyzintén Péter Antal és Toronyi Gyula is.

A quartett és a férfikoros gyengo és bizonytalan, indokolatlanul mély volt. A balet színpompás látványt nyújtott de ennél többet egyáltalán nem. A díszletek igen hatásosak, amellet rendezérek és kifejezők. Mikó András rendezése lendületes árnyalatú különbségek finom bedolgozása, a komor zenék tempa csillogtatása, a markáns vonalak éles megjelölése jutott érvényre benne.

Befejezésül rá szeretnénk mutatni arra, hogy a „Gördülő opera” eddigi vendéjátékai során még sohasem találunk komoly realista orosz darabokat. Pedig Muszorgszkij, Glinka, Csajkovszkij és még számtalan neves orosz zeneszerző darabja ismeretlen még Debrecenben is éppen úgy, mint az országban különösen az új közönség előtt.

Losonczy államtitkár nem ok nélkül kritikáját az Operaházról a Szabad Nép yszárnapi számában. Az Operaház és mi hozzatessük a „Gördülő opera” is legyen a népe. Legyen úgy a népe, hogy a műsorban is érvényre jusszon ez a nagy orosz realista szerzők darabainak vidéki bemutatásával.

Ugy hisszük ennek technikai akadályai sem lehetnek.

Kiss Antal

### SZOVJET MŰVÉSZETTEL A HARCOS BÉKÉÉRT!

Pénteken este a Moszkvai Jellem Színonon kitűnő vígjátéka van a színház műsorán a Dohánygyár dolgozóinak előadásában.

Szombaton este Schenkai Falusi borbély vígjátéka a Baráti népek táncos műsor keretében.

### MUSOR

Pénteken este fél 8-kor: Moszkvai Jellem.  
Szombaton este fél 8-kor: Falusi borbély, Katona bérlő, és Z. szelvény bérlő.  
Vasárnap du. fél 4-kor: Dohányon vett kapitány.

— Szerencsés kimenetelű karambol történt Debrecenben a Péterfia és Honvéd utca sarkán. A Magasépítő NV egyik teherautója összeütközött a 23-as számú villamossal. A teherautó a Honvéd utcából akart kifordulni a Péterfia-utca felé és a vezető azt hitte, hogy a kaszárnya előtt meg áll a villamos, de a megálló a kaszárnya után a Honvéd-utca másik sarkán van. A teherautó így nekiment a még mozgásban levő villamosnak. A kocsi könnyebben megsérült, sebesült, sérülts nem történt. A vizsgálat folyamatban van.

# Hírek

— Várható időjárás: Mérsékelt, időnként megélekedő déli, délnyugati, majd nyugatra átforduló szél, helyenként köd, változó felhőzet, többfelé kisebb eső, havas eső, havazás. A hőmérséklet éjszaka fagyponthoz körül, nappal 3—6 fok között.

RADIOMŰSOR Csütörtök, Kosuth-rádió, 5.20: Lapszemle, 5.30: Muzika, 6: Fajradíó, 6.30: Reggeli zene, 7.40: Tarka muzika. Közben: Napár, 7.40: Szorakozó zene, 11.30: Hangtétel, 11.45: Tei mese a rádióról, 12.15: A Penzugyör Zenekar játéka, 13: A Konyvi Múza együtt és játszik, 14.15: Zenei műsora, 15.30: Nyíri Pál énekel, 16: Rádiólecke, 16.40: Marika-Lenista negyedóra, 17.10: Szív koldi szívek szívesen, 17.30: Hangtétel, 17.50: Fajradíó, 18.05: Szerkeszt te is műsorunk, 18.40: Hírek németül, 19: Szovjet népi kórusok, 19.15: Rádiószeminárium, 21: A Fajradíó zenei játéka, 22.50: „Este szaloshán” — 23: Hangtétel. —  
Pétfő-rádió, 5.50: MHK negyedóra, 5.45: Termelési lapszemle, 5.55: Csaradók, 6.05: A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének tüpérce, 6.15: Cigányzene, Kozveti és Varsonak, 8.30: Hangtétel, 9.15: Cigányzene, 10.15: Hangtétel, 10.40: A házi együttes játéka, 11.10: Óvodások műsora, 15: Rádiólecke, 15.40: Puskin, 16.10: Dvorszák művelői, 16.55: Hangtétel, 17.20: Könyvzetemle, 17.35: Stálinvay Szpinalski zongorák, Hangtétel, 18: A Csépei Pepirgyan Munkás Énekkar éneke, 18.45: Tanczene, 18.55: Az ifjuság hangja, 19.20: Puskin megzenésített versei, 19.40: Egy falu — egy nota, 20: Tanczene, 21: Cigányzene, 22: Vadae Ágnes negyedóra, 22.15: A Studio zenekar játéka.

— Feketen vágják le a borjút. A közelmúltban jelentős érdeklődés volt a hatóságokhoz, hogy Vancsodon és a környéken nagyarányú feketevágások folytak. — A rendőrség váratlan vizsgálatait tartott és egy nap alatt három vancsodi lakost ért tetten, akik feketén vágják le a borjút. Szilágyi Albert az esküvőjére szánta a borjút, amit levágot, Vigh Lajos a borjút mellett sertést is vágott és a kolbászba dolgozta volna fel a borjűst. De kiderült, hogy Vigh Lajos, úgyzintén Szabó József, aki szintén vágott feketén borjút, üzletelni is akart a borjűst, 4—6 forintos árban árusították a községben és környékén a borjűst. A még el nem adott borjűst lefoglalták, a három feketevágó vancsodi lakos ellen megindult az eljárás.

— Súlyos égési sérülést szenvedett Sívágó Imre MÁV fűtő, debreceni, Pacsirta-utcai lakos, a kőolaj gáz leforrázta. Beszállították a debreceni klinikai telepre, ahol ápolás alá vették.

— A két teherkocsi közé került Simon András MÁV vonatfékező. Vöröshadserg-útja 58. szám alatti lakos, tolatás közben két kocsi akart összekapcsolni, amikor a baleset érte. A kezét roncsolta össze az ütköző. Súlyos sérülésével beszállították a debreceni klinikai telepre, ahol ápolás alá vették.

### APOLLO

Ma 4—6—8 órakor!  
Szovjet—letk filmalkodás.  
Dallal és versekkel a munkásosztály felszabadításáért.

## Forradalom költője

VIC FILMSZÍNHÁZ  
Továbbra is a nagysikerű szovjet film:

### A cirkusz

Megelőzi: Vasas—Dynamo futball meccs Moszkvában.

Jón: Sztálingrádi csata II. rész.

### METEOR

Mától fátyla műsor: Dokumentum film-sorozat: fél 4, fél 6, fél 8 ó.

### Operátót a jazzig

Lánchíd-Szovjet és magyar híradó  
Előadásokat folytatolagosan is lehet látogatni. 1—2 forintos új halványak!

## Hatalmasan megnőtt az iskolai tanulóinak száma

Hazánkban a hároméves terv során a múltban elképzelhetetlen arányú közoktatásügyi beruházásokat eszközöltek. A Magyar Népköztársaság költségvetésében a köznevelésre szánt kiadások a harmadik helyen szerepelnek.

Az általános iskolák hálózata 57 új épülettel gyarapodott. 1937—1938-ban 1.038.000 tanuló végzett el a népiskolát, illetve a polgári iskolát, vagy a középiskolák alsó négy osztályát, Ma már több mint 3000 nyolcosztályos iskola működik és 1.214.000 tanuló számára biztosítja az általános műveltség megszerzését.

Középiskoláinkban 1938-ban 54.000 volt a tanulók száma. Az 1949—50. évi tanévben ezzel szemben már 87.000 középiskolai tanuló tartunk számon. A Magyar Népköztársaságban 33.000-rel több ifjú végez középiskolai tanulmányokat, mint Horthy-fasiszta Magyarországnak. A dolgozók gimnáziumában 697 osztályban tanulnak munkások és parasztek.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók száma az 1937—38-as iskolaévben 11.800 volt, jelenleg több mint 28.000. Az emelkedés 16.200 fő.

A népi demokratikus Magyarországon 1247 tanfolyam keretében 17.620 dolgozó tanult meg írni és olvasni. A hároméves terv utolsó esztendőjében, megértve a Magyar Dolgozók Pártja és Rákosi Mátyás útmutatásait, 43.650 felnőtt dolgozó vett részt a szakmai oktatásban.

## Háromévi fegyházat kapott a szilveszteri gyilkosság tettese

Véres esemény játszódott le Újváry vírradóra Hajdúdorogon. Balogh Sándor-féle korszakban az ö-év utolsó napján több társaság szórakozott, az egyik asztalnál ült G. Fodor Antal hajdúdorogi lakos menyasszonyjelöltjével és családijával, egy másik asztalnál Szakál Ferenc és Szakál István hajdúdorogi legények több társukkal együtt. Az ö-év búcsúztatása során G. Fodor és Szakál Ferenc között szóváltás támadt. Amikor G. Fodor hajnalban ájvozott és hazakísérte menyasszonyjelöltjét, Szakál Ferenc és István óvatosan követek, meglesték, mikor indul egyedül hazafelé G. Fodor, majd megriadtak, lefogták, kövel, vaddal rablalt ültöttek. G. Fodor oly súlyos sérülést szenvedett, hogy rövid idő múlva kiszervevetett. Szakál Ferenc és István ellen szándékos emberölés büntetése miatt indult meg az eljárás. Több tanu vallotta a megyei bíróság előtt, hogy Szakál Ferenc és István meg akarták verni G. Fodort, magokat is toboroztak a veréshez. — A megyei bíróság a bizonyítási eljárást lefolytatása után halált okozó súlyos testisérítés büntetésben állapította meg Szakál Ferenc és István bűnösségét, Szakál Ferencet háromévi fegyháza, Szakál Istvánt egyévi és hathónapi börtönre ítélté. Az államügyész súlyosbításért, a védők enyhítéért fellebbeztek a Felsőbírósághoz.

— Tömlőt loptak cipőalpnak. Berettyóújfaluban Kémeri László alkalmi munkás, berettyóújfalui Máttyás-utca 10. szám alatti lakos az utóbbi időben rendszeresen kárjárt az állomásra, pályaudvarra és az ott vesztegelő vasúti kocsik tömlőjét levagdosza, elvitte és értékesítette. Miskolci János és Pál berettyóújfalui lakosok vették meg a levágot tömlőket és cipőalpnak való anyagként árusították. Kémeri körülbelül 30 vasúti kocsiról vágta le a tömlőket, 60 darabot. Grízbe vették a tolvajt.

